

ระเบียบปฏิบัติ กระบวนการวิจัยและนวัตกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการสร้างหรือพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการประเมินคุณภาพของผลงานวิจัยและนวัตกรรม สำหรับหน่วยงานและบุคลากรกรมอนามัย

2. ขอบเขต

กระบวนการดำเนินงานที่ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดผู้รับผิดชอบ, แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม, ดำเนินการวิเคราะห์และทบทวนสถานการณ์/ปัญหา GAP/เป้าหมายยุทธศาสตร์กรม และความจำเป็นในการพัฒนา, ร่างกรอบแนวคิดและโจทย์วิจัยพัฒนา/แก้ปัญหาของกรม/พัฒนางานวิจัย FAA (Function, Agenda, Area Base), พัฒนาคูณภาพงานวิชาการ, สร้างหรือพัฒนาเครื่องมือ, ทดลองใช้เครื่องมือ, กำกับติดตามการดำเนินงานและผลผลิตที่กำหนด, ผลิตองค์ความรู้, ประเมินผลองค์ความรู้ที่เกิดขึ้น, การเผยแพร่ผลงานวิชาการ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้น และสนับสนุนการนำองค์ความรู้ ผลงานวิชาการไปใช้ประโยชน์ ที่สามารถแก้ปัญหาในพื้นที่หรือขับเคลื่อนเชิงนโยบายให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อประชาชน

3. นิยาม

3.1 การวิจัย หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เป็นลักษณะหนึ่งของการวิจัยปฏิบัติการ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานวัตกรรม สื่อ อุปกรณ์ รูปแบบ ระบบ วิธีการใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อยกระดับคุณภาพของงาน

3.2 ผลงานวิจัยและนวัตกรรม หมายถึง ข้อค้นพบหรือผลที่เกิดขึ้นจากการวิจัยหรือการสร้างนวัตกรรม โดยการค้นคว้า การทดลอง การสำรวจหรือการศึกษา รวมถึงองค์ความรู้ การประดิษฐ์ กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ กระบวนการบริการ หรือการจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นข้อค้นพบใหม่หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญและนำไปใช้ประโยชน์ได้

4. ผู้รับผิดชอบ

สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สำนัก/กอง/ศูนย์ และคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย

5. ระเบียบปฏิบัติ

5.1 การวิเคราะห์และทบทวนสถานการณ์

คณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย ประกอบด้วย ผู้แทนแต่ละสำนัก/กอง/ศูนย์ และผู้แทนของ Cluster ร่วมวิเคราะห์และทบทวนสถานการณ์การดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ รวมไปถึงความต้องการ/ความจำเป็นในการพัฒนา โดยการเสนอประเด็นที่สำคัญและจำเป็นที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในพื้นที่ และส่งผลกระทบต่อขับเคลื่อนในระดับประเทศ

5.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

คณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย ร่วมรวบรวมและกลั่นกรองประเด็นที่สำคัญและจำเป็น เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยที่สำคัญในการสร้าง/พัฒนางานวิชาการสนับสนุนการแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ สู่การขับเคลื่อนในเชิงนโยบาย

5.3 พัฒนาคุณภาพของงานวิชาการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และนักวิชาการ ร่วมการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือที่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาจากกระบวนการทบทวนวรรณกรรม โดยมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาเครื่องมือ รวมทั้งการทดลองใช้เครื่องมือ ปรับปรุงให้มีคุณภาพ จนเกิดองค์ความรู้ที่สามารถแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ ระดับนโยบาย โดยผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

5.4 เผยแพร่และส่งเสริมการนำไปใช้ประโยชน์

ผลงานวิชาการ องค์ความรู้ที่เกิดขึ้น ที่ได้รับการประเมินคุณภาพของผลงานถูกเผยแพร่ผ่านวารสารวิชาการผ่านเวทีการนำเสนอผลงานวิชาการ และเวทีการเผยแพร่/การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่างๆ จนไปถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการนำองค์ความรู้ ผลงานวิชาการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ และ/ถูกขับเคลื่อนในเชิงนโยบายต่อไป

5.5 การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection)

หน่วยงานที่จัดเก็บ วิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลต้องศึกษา พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 2562 เพื่อให้ทราบถึง ใด เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มีอ่อนไหว (ตามมาตรา 26 ของ PDPA) ข้อมูลใดต้องขอความยินยอมก่อน เพื่อออกแบบระบบ เพื่อให้สอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด และปฏิบัติตามคำแนะนำ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

6. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 6.1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2563-2565) ฉบับปรับปรุง
- 6.2. สรุปผลการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข
- 6.3. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานการวิจัยและนวัตกรรม ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการกรมอนามัย (กพว.)

7. เอกสารอ้างอิง

- 7.1 คู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการวิจัย/พัฒนา นวัตกรรม องค์ความรู้เทคโนโลยี ของกรมสุขภาพจิต
- 7.2 คู่มือการปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 กรมวิชาการเกษตร
- 7.3 คู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ประโยชน์
- 7.4 คู่มือการปฏิบัติงาน กระบวนการงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ฝ่ายวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 7.5 พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564

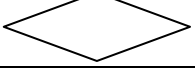
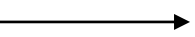

กระบวนการวิจัยและนวัตกรรม

(เป็นกระบวนการย่อยภายใต้ระเบียบปฏิบัติสามารถมีได้มากกว่า 1 กระบวนการ)

1. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน) Procedure)

(เป็นการบรรยายขั้นตอนการทำงานที่ระบุเฉพาะงานนั้น แบบ STEP-BY-STEP แสดงเป็น Flow chart ของงาน)

1) สัญลักษณ์ที่ใช้

	จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของกระบวนการ
	กิจกรรมและการปฏิบัติงาน
	การตัดสินใจ เช่น การตรวจสอบ การอนุมัติ
	แสดงถึงทิศทาง หรือการเคลื่อนไหวของงาน
	จุดเชื่อมต่อระหว่างขั้นตอน

2) ผังกระบวนการ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	จุดควบคุม	ผู้รับผิดชอบ
1		5 วัน	หน่วยงานคัดเลือกผู้รับผิดชอบร่วมกำหนดกรอบและประเด็นการวิจัยให้ครอบคลุม รวมทั้งการกำกับติดตามการดำเนินงาน	สำนัก/กอง/ศูนย์, Cluster และสำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
2		7 วัน	-	สำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
3		10 วัน	มีข้อมูลสถานการณ์ต่างๆ เช่น ปัญหา GAP, เป้าหมายยุทธศาสตร์กรม, ผลการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข, ข้อมูลการเฝ้าระวังฯ และข้อมูลความต้องการ/ความจำเป็นในการพัฒนา	คณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย
4		5 วัน	ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกเฉพาะด้านส่งเสริสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ร่วมกำหนดร่างกรอบแนวคิดและโจทย์การวิจัย	คณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย
5		3 วัน		สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
6		15 วัน	ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญร่วมกำหนดรูปแบบแนวทางในการสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือให้มีความเหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหา	สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และสำนัก/กอง/ศูนย์
7		20 วัน	ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญร่วมออกแบบและสร้างเครื่องมือ จากการทบทวนวรรณกรรม	สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และสำนัก/กอง/ศูนย์
8		30 วัน	ผู้เชี่ยวชาญร่วมกับนักวิชาการในการทดลองใช้เครื่องมือ และปรับปรุงเครื่องมือให้มีคุณภาพและเหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหา	ผู้บริหาร นักวิชาการ สำนัก/กอง/ศูนย์
9		20 วัน	แผนที่กำหนดไว้และผลผลิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย
10		30 วัน	องค์ความรู้ ผลงานวิชาการที่เกิดขึ้นผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนานวัตกรรม สื่อ วิธีการใหม่ๆ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	ผู้บริหาร นักวิชาการ สำนัก/กอง/ศูนย์
11		20 วัน	การนำเสนอองค์ความรู้ ผลงานวิชาการที่เกิดขึ้นต่อคณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการ กรมอนามัย ในส่วนของผลการศึกษาและข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรม	คณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการ กรมอนามัย ร่วมกับสำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
12		5 วัน	เผยแพร่ข้อมูลทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย และสื่อสารให้พื้นที่รับทราบอย่างเข้าใจง่าย	สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย

3) รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. หน่วยงานคัดเลือกผู้รับผิดชอบร่วมกำหนดกรอบ ประเด็นการวิจัยให้ครอบคลุม รวมทั้งการกำกับติดตามการดำเนินงาน เพื่อร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงานและพิจารณาแผนการขับเคลื่อนและพัฒนางานวิจัยของกรมอนามัยให้ครอบคลุมในทุกมิติ
2. สำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย ประจำปี และดำเนินการแจ้งเวียนให้หน่วยงานรับทราบ
3. สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย ดำเนินการจัดประชุมเพื่อร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงานและพิจารณาแผนการขับเคลื่อนและพัฒนางานวิจัยของกรมอนามัยในแต่ละปี รวมทั้งจัดทำข้อมูลวิเคราะห์สถานการณ์ / ปัญหา GAP / เป้าหมาย ยุทธศาสตร์กรม และความต้องการ/ความจำเป็นในการพัฒนา
4. ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญร่วมกับคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย ดำเนินการยกร่างกรอบแนวคิดและโจทย์วิจัยพัฒนา/แก้ปัญหาของกรม/พัฒนางานวิจัย FAA (Function, Agenda, Area Base) จากข้อมูลที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์และรวบรวมสถานการณ์/ปัญหา GAP/เป้าหมาย ยุทธศาสตร์กรม และความต้องการ/ความจำเป็นในการพัฒนา
5. สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอกรอบแนวคิดการวิจัยของกรมอนามัยต่อคณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการ กรมอนามัย โดยทางคณะกรรมการดังกล่าวให้ข้อเสนอแนะ ชี้แนะ เพื่อการจัดทำกรอบแนวคิดการวิจัยของกรมอนามัยให้ครอบคลุมในทุกมิติ และสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน ส่งผลต่อการขับเคลื่อนในอนาคต
6. ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญร่วมกับผู้บริหาร และนักวิชาการสำนัก/กอง/ศูนย์ ในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ผ่านกระบวนการทบทวนวรรณกรรม เพื่อกำหนดรูปแบบ แนวทางในการสร้าง/พัฒนาเครื่องมือให้มีความเหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหา
7. ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญร่วมกับผู้บริหาร และนักวิชาการสำนัก/กอง/ศูนย์ ในการออกแบบและสร้างเครื่องมือจากการทบทวนวรรณกรรม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ต้องการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และสนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในอนาคต
8. ผู้เชี่ยวชาญร่วมกับผู้บริหาร และนักวิชาการสำนัก/กอง/ศูนย์ ในการทดลองใช้เครื่องมือ และปรับปรุงเครื่องมือให้มีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือ และเหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหา โดยพื้นที่เป้าหมายในการศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการใช้งาน
9. สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย กำกับติดตาม/สนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ หรือการปรับปรุงแผนปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับการดำเนินงานจริง และผลผลิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
10. ผู้บริหาร และนักวิชาการสำนัก/กอง/ศูนย์ ดำเนินการจัดทำข้อมูลผลการศึกษา และสรุปองค์ความรู้ ผลงานวิชาการที่เกิดขึ้นผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนานวัตกรรม สื่อ วิธีการใหม่ๆ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
11. สำนักงานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการ กพว. กรมอนามัย ดำเนินการจัดประชุมเพื่อพิจารณาและถ่ายทอดองค์ความรู้ ผลงานวิชาการที่เกิดขึ้นผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ที่เหมาะสมครอบคลุมทุกพื้นที่ และข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรม สามารถนำมาปฏิบัติใช้ได้ในพื้นที่ให้กับผู้บริหาร และนักวิชาการสำนัก/กอง/ศูนย์ นำไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ และสนับสนุนทางวิชาการเพื่อขับเคลื่อนในเชิงนโยบาย

12. สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะอนุกรรมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม กรมอนามัย นำองค์ความรู้ ผลงานวิชาการเข้าสู่ระบบการเผยแพร่ สนับสนุนให้นำเสนอผลงานวิชาการในเวทีต่างๆ เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับพื้นที่ ระหว่างองค์กร เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการสนับสนุนให้มีการนำผลงานไปใช้ประโยชน์/ขยายผลในพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป

ภาคผนวก (ถ้ามี)

.....